

ПРЕС КЛИПИНГ

11. мај 2015.

НАСЛОВИ

Srpski radnik zavidi Rumunu i Bugarinu;(str.2)

Kašnjenje isplate zarada u Srbiji normalno, a u Evropi za zatvor;(str.3)

VUČIĆU, SPREČI STEČAJ! Rudari traže pomoć oko deblokade računa;(str.4)

Мало незапослених уплаћује себи за пензију;(str.5)

Stranci u šoku: Radite bez plate?;(str.8)

Kako naterati poslodavce da isplaćuju plate?;(str.8)

Srpski radnik zavidi Rumunu i Bugarinu

J. Ž. SKENDERIJA

Sat rada u našoj zemlji među najmanje plaćenim u Evropi, istraživanja pokazuju da kaskamo čak i za komšijama. Prosečna evropska satnica 24,40 evra, najlaćeniji Danci, koji u proseku po radnom satu dobiju 42 evra

BUGARSKI radnik "beži" oko 200 dinara po satu srpskom radniku, a u odnosu na Rumune, naši ljudi zarađuju duplo manje novca. Sa Dancima i Nemcima ne možemo ni da se poredimo, pošto je njihov radni sat 42, odnosno 32 evra. Ovo su rezultati istraživanja nemačke agencije Destatis za prošlu godinu.

Analiza je potvrdila da se naši zaposleni "drže" dna lestvice i da su plaćeni daleko ispod proseka Evropske unije, koji je trenutno 24,40 evra po radnom satu. Najnovija istraživanja pokazuju da je satnica Bugara u odnosu na prethodnu 2013. godinu veća za oko 2,8 odsto i sada iznosi 3,80 evra. Prate ih Rumuni sa 4,80 evra, a slede Litvanci, Letonci, Mađari... Sa prosečnom cenom rada po satu u našim preduzećima od oko 245 dinara, ili 2,03 evra, mi nemamo nikakve šanse da se u skorije vreme približimo Evropi.

Za Ivicu Cvetanovića, predsednika Konfederacije slobodnih sindikata Srbije, naša minimalna cena rada govori da ni poslodavci ni država ne vode računa o - minimalnim potrebama zaposlenih u državi.

- Sama konstatacija da su Bugarska i Rumunija ispred nas, a uvek smo u ovoj oblasti bolje od njih stajali, dovoljno govori o poziciji srpskog radnika - kaže Cvetanović. - Sindikati moraju da izvrše pritisak na vladu, da se definiše visina potrošačke korpe i da se jednom utvrdi da minimalac može da se prima samo za određene poslove, a ne da se kod privatnika isplaćuje za poslove koji se u svetu cene tri ili četiri puta više.

Naš sagovornik navodi da ima i slučajeva gde radnici vraćaju novac poslodavcu. Čak i u javnom sektoru, tvrdi on, postoji problem kod isplate zarada za manje složene poslove. Visina najnižeg zagarantovanog iznosa je devastirana toliko da onaj ko ga prima ne može ni sebe da izdržava od tog novca, a kamoli porodicu.

U Srbiji najnižu platu prima oko 400.000 ljudi, a polovina od tog broja ne dobija mesečno ni toliko. Zoran Mihajlović, potpredsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije, naglašava da je naša pozicija na dnu lestvice po zaradama, u stvari naša realnost.

- Ne samo da naši radnici rade za minimalac, nego u privatnim sektoru i ispod toga - kaže Mihajlović. - Još veći je problem što u mnogim firmama uopšte ne isplaćuju plate, kao recimo u preduzećima u restrukturiranju. Daleko smo ispod standarda EU, a ono što je nekada važilo za Kineze da su najmanje plaćena radna snaga, sada može da se kaže za nas. Spustili smo se na nivo afričkih i azijskih zemalja.

On naglašava da svemu tome u velikoj meri kumuje i država, odnosno sistem koji blagonaklono gleda na poslodavce i ne sankcioniše nepoštovanje zakona.

- U najgoroj situaciji su svakako građevinci i radnici zaposleni u firmama nastalim tokom poslednje decenije - kaže Mihajlović. - Tamo su neki novi kapitalisti sa sumnjivim novcem, čija je prevelika želja za profitom potpuno promenila sliku naših preduzeća. Sve dok poslodavci budu lako dolazili do kvalitetne radne snage neće je dobro plaćati. Jer, dobrih radnika koji će raditi za malu platu je prepuno tržište rada.

Nebojša Atanacković, predsednik Unije poslodavaca Srbije, smatra da prosek plata treba tražiti u odnosu na bruto domaći proizvod pojedinih zemalja.

- Ne možemo se porediti sa onima koji imaju 10 puta veći BDP - kaže Atanacković. - Tamo je i život skuplji. Mi se možemo porediti sa Bugarskom, Albanijom, Bosnom i Makedonijom.

NEMAČKI MINIMALAC 1.473 EVRA

NEMAČKA je od 1. januara ove godine prvi put uvela minimalac koji iznosi 8,5 evra po času, što odgovara bruto zaradi od 1.473 evra za puno radno vreme. Od sadašnjih članica EU, minimalac je prva uvela Holandija 1969. godine, odmah sledeće Francuska, zatim Luksemburg 1973. godine, Portugalija i Malta 1974. godine, Belgija, Španija, Mađarska, Bugarska, Poljska... Među poslednjima su minimalnu zaradu uvele Velika Britanija 1999. i Irska 2000.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/557676/Kasnjenje-isplate-zarada-u-Srbiji-normalno-a-u-Evropi-za-zatvor>

Kasnjenje isplate zarada u Srbiji normalno, a u Evropi za zatvor

RTS

Oko 600.000 radnika iz privatnog sektora zaradu prima sa zakašnjenjem od mesec, dva ili više, dok oko 50.000 zaposlenih u preduzećima širom Srbije uopšte ne prima platu, upozoravaju iz Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata Srbije i napominju da je u Evropi znatno drugačije.

Najgora situacija je, kažu, u tekstilnoj i prerađivačkoj industriji i metalnom kompleksu. Preduzeća koja ne isplaćuju redovno zarade treba staviti na stub srama, kažu sindikati. Navode primer Hrvatske u kojoj postoji javna lista sa takvim preduzećima.

VUČIĆU, SPREČI STEČAJ! Rudari traže pomoć oko deblokade računa

Goran Jevremović

Sindikata JP PEU Resavica, koji objedinjuje devet jamskih rudnika uglja u Srbiji, uputio je danas pismeni poziv premijeru Aleksandru Vučiću da poseti rudnike „kako bi se upoznao sa nagomilanim problemima i pomogao oko deblokade računa, te sprečio siguran stečaj”.

”Sindikata rudara smatra da je poslednji trenutak da se lično uključite u pronalaženje održivog rešenja za podzemne rudnike uglja, jedinih privrednih subjekata u nerazvijenim delovima naše zemlje” stoji u pismu rudara upućenom Vučiću.

Sindikalci ukazuju na problem tužbi rudara za smenski rad, koji su blokirali račun preduzeća, a neki „nesavesni” radnici počeli su i da plene rudničku imovinu.

Reprezentativni sindikati su pozvali poslovodstvo i rudare da pronađu sporazumno rešenje kako ne bi došlo do prekida proizvodnje u rudnicima.

”Nažalost, sporazuma nema na vidiku a usijana atmosfera u našim jamama je sve veća i žešća. Nezadovoljni su oni koji su tužili, a ne mogu danaplate sudske presude, nezadovoljni su i oni koji nisu tužili, a posebno su nezadovoljni rudari prve smene čiji je rad, ovim presudama, krajnje omalovažen” navode sindikalci u pismu. Sindikalci imaju i rešenje za nastali problem, a to je sprovođenje Plana

konsolidacije i rada, odnosno ulaganje u perspektivna ležišta što bi za nekoliko godina udesetostručilo proizvodnju, izgradnja termoelektrana u saradnji sa stranim investitorima i ujednačavanje cene uglja iz jama sa površinskim kopovima. Trenutno je cena uglja iz površinskih kopova za trećinu viša od jamskog.

”S obzirom da JP PEU Resavica gazduje sa preko 40 milijardi evra vrednosti rude, kao i da bi aktiviranjem Plana strateške konsolidacije i rada vrednost rude narasla i do 100 milijardi evra, smatramo da Srbija nije toliko bogata zemlja da olako zanemaruje svoja prirodna bogatstva i da svoje preduzeće sa ovolikim potencijalom dovodi do same ivice stečaja”, zaključuju sindikalci u pismu premijeru Vučiću.

Rudari podsećaju Vučića da su ga već nekoliko puta već upoznavali sa svojim problemima.

Мало незапослених уплаћује себи за пензију

Најнижа основица је 35 одсто од просечне републичке зараде из претходног тромесечја, што је у овом часу 20.109 динара, а највећа пет просечних плата, то јест 287.265 динара

У Србији тек нешто више од пет одсто незапослених самостално уплаћује себи доприносе за пензијско осигурање. Управо то показују најновији подаци Фонда ПИО, где број људи који на овај начин покушавају да себи обезбеде какву такву сигурност за старе дане не прелази 39.414.

Када се тај број упореди са око 750.000 незапослених, колико их бележи званична статистика, проценат оних који сами себи уплаћују доприносе за пензију занемарљиво је мали. Иако у пензијском фонду кажу да је тешко поредити колики је број њих лане у ово време уплаћивао себи доприносе, јер се тај број из месеца у месец мења, чињеница је да се њихов број стално смањује. Највише због тога што људи немају новца да плаћају себи ове обавезе.

Ову самосталну уплату доприноса никако не треба доводити у везу с изјавом Вулина, министра за рад, да расту уплате доприносе, јер се то повећање уплата односи само на запослене, од чијих се зарада редовно одваја део за ПИО, али не и за самосталце и пољопривреднике.

Према подацима Фонда ПИО, највећи број самосталних уплатилаца је у Филијали Београд - 16.375, Крагујевцу - 2.081, Нишу - 2.035.

Највише је оних (20.156) који бирају најнижу основицу од 35 одсто од просечне плате, а потом и 40 одсто од основице - њих је 10.325.

- Има и оних који су се определили за највишу основицу од 500 одсто. Таквих је осам у Београду, један Новосађанин и један осигураник из Сремске Митровице - каже Јелица Тимотијевић, директор Сектора за односе с јавношћу у ПИО фонду.

Најнижа основица је 35 одсто просечне републичке зараде из претходног тромесечја, што је у овом часу 20.109 динара, а највиша пет просечних плата, то јест 287.265 динара. По одлуци за мај, јун и јул 2015. године, висина основица је нижа за 10,06 процента у односу на претходни период, јер су и зараде смањене.

Стопа доприноса за пензијско и инвалидско осигурање је 26 одсто, што значи да ће се месечни издатак кретати у распону од 5.228,34 до 74.688,90 динара, каже Тимотијевићева.

Право да уплаћују себи доприносе имају сви они који не користе пензију, нису запослени и не обављају самосталну, пољопривредну или неку другу делатност. Закон предвиђа ову могућност за све грађане старије од 15 година који живе у Србији.

Плаћање је до 15. у текућем месецу за претходни месец. Уколико се уплата пролонгира, од друге половине месеца се обрачунава камата по стопи на јавне приходе, објашњавају у ПИО фонду.

- Опредељивање за основицу при самосталној уплати доприноса од пресудног је значаја за висину будуће пензије. Што је основица већа, и пензија ће сутра бити већа и обрнуто - каже Тимотијевићева.

Онај ко себи једном почне да уплаћује доприносе може се предомислити и у погледу одабира основице за плаћање доприноса, али уколико одлучи да је промени, мора на шалтеру Фонда ПИО да преда захтев за промену да би будуће уплате биле регуларне.

- Ако корисник овог осигурања промени одлуку о плаћању, то јест одлучи да одустане од даљег плаћања доприноса или се запосли, почне да обавља самосталну и другу делатност, мора да поднесе захтев за престанак својства осигураника по члану 15. Иначе, он се по престанку обавезног осигурања може опет укључити у члан 15, а прописима није лимитирано колико се пута може укључити у обавезно осигурање - напомиње наша саговорница.

У сваком моменту постоји могућност да се одустане од овог начина обавезног осигурања, али је неопходно том приликом поднети захтев о престанку уплата.

Упитани колико је уплата доприноса по члану 15. поуздан и оправдан начин улагања у будућност, у ПИО фонду кажу да је то ствар личне процене.

- Врло је важно да они који себи овако уплаћују доприносе воде рачуна да не дође до преклапања обавезног (по основу запослења) и самосталног осигурања. Јер, онај ко је на обавезном осигурању не може истовремено стећи својство осигураника по члану 15. Ово наглашавамо јер се упоредном уплатом доприноса, по два основа, не увећава сума будуће пензије - каже Тимотијевићева.

Ј. Петровић Стојановић

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2015&mm=05&dd=11&nav_id=990343

Stranci u šoku: Radite bez plate?

IZVOR: BLIC

Oko 600.000 radnika iz privatnog sektora zaradu prima sa zakašnjenjem od mesec ili više, dok oko 50.000 zaposlenih u firmama širom Srbije uopšte ne prima platu.

Najgora situacija je u tekstilnoj i prerađivačkoj industriji i metalskom kompleksu, upozoravaju iz Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata Srbije. Ističu da je u Evropi znatno drugačije.

Preduzeća koja ne isplaćuju redovno zarade treba staviti na stub srama, kažu sindikati. Navode primer Hrvatske u kojoj postoji javna lista sa takvim preduzećima.

Da to postane praksa u Srbiji, predložili su, kažu, prošle godine, kada se menjao Zakon o radu, ali nije bilo zainteresovanih.

"Evropska zakonodavstva poznaju i krivičnu odgovornost poslodavca koji ne uplati zaradu zaposlenom. U Nemačkoj je predviđena kazna zatvora od tri do pet godina", kaže Ranka Savić iz Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata Srbije.

Međutim, dodaje, da to u Ministarstvu rada nije naišlo na odobravanje tako da sada u Zakonu o radu postoji samo novčana kazna. "Iskreno da vam kažem, dugo sam u ovom poslu, ne znam da je jedan poslodavac platio kaznu zbog neisplaćenih zarada", ističe Savić.

Glavni razlozi za neredovne isplate su nelikvidna privreda i preopterećenost preduzetnika velikim brojem nameta, smatraju u Uniji poslodavaca. Ne protive se da nesavesni poslodavci budu kažnjeni. Nebojša Atanacković iz Unije poslodavaca Srbije očekuje da država povuče ozbiljnije korake i da se ovakve stvari ne dešavaju.

"Stranci sa kojima dolazimo u dodir prosto ne mogu da shvate da je moguće da neko radi nekoliko meseci, a da pritom ne primi platu. Oni se pitaju zašto taj uopšte radi, kako je moguće da živi ako ne prima zaradu", ističe Nebojša Atanacković iz Unije poslodavaca Srbije.

Od početka ove godine inspektori rada su, tvrde, doneli više od 1.000 rešenja kojima se poslodavcima nalaže da isplate zarade, i podneli oko 700 zahteva za pokretanje prekršajnog postupka protiv takvih poslodavaca. Poslednjim izmenama Zakona o radu zaposleni bi trebalo lakše da dođu do svog novca.

Goran Marković iz Ministarstva za rad navodi da je uvedena mogućnost da zaposleni na osnovu obračuna zarade imaju mogućnost da se direktno obrate sudu. Taj obračun zarade ima snagu izvršne isprave, kaže Marković.

Zaposlenima se, dodaje, omogućava da naplati svoja potraživanja od poslodavca. U praksi ovo zakonsko rešenje ne funkcionise, ističu sindikati.

"Obračunski listić apsolutno nije javna isprava, i apsolutno nije dovoljan da bismo naterali poslodavca da nam isplati zaradu koju nam duguje. Ukoliko želite da se naplatite, morate u privrednom sudu povesti postupak, spor i redovnim putem doći do svog potraživanja. To traje godinu dana, ili duže", kaže Ranka Savić.

U Poreskoj upravi uopšteno odgovaraju da kontrolišu obračun poreza i doprinosa na zarade, napominjući da je, u slučaju kada zarada nije isplaćena, poslodavac dužan da obračuna i plati doprinose na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa.

<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/Dru%C5%A1tvo/1914425/Kako+naterati+poslodavce+da+ispla%C4%87uju+plate%3F.html>

Kako naterati poslodavce da isplaćuju plate?

Oko 600.000 radnika iz privatnog sektora zaradu prima sa zakašnjenjem od mesec, dva ili više, dok oko 50.000 zaposlenih u preduzećima širom Srbije uopšte ne prima platu, upozoravaju iz Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata Srbije. Najgora situacija je, kažu, u tekstilnoj i prerađivačkoj industriji i metalском kompleksu.

Preduzeća koja ne isplaćuju redovno zarade treba staviti na stub srama, kažu sindikati. Navode primer Hrvatske, u kojoj postoji javna lista sa takvim preduzećima. Da to postane praksa u Srbiji, predložili su, kažu, prošle godine, kada se menjao Zakon o radu, ali nije bilo zainteresovanih.

"Evropska zakonodavstva poznaju i krivičnu odgovornost poslodavca koji ne uplati zaradu zaposlenom. U Nemačkoj je predviđena kazna zatvora od tri do pet godina", kaže Ranka Savić iz Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata Srbije.

Međutim, dodaje da to u Ministarstvu rada nije naišlo na odobravanje, tako da sada u Zakonu o radu postoji samo novčana kazna.

"Iskreno da vam kažem, dugo sam u ovom poslu, ne znam da je jedan poslodavac platio kaznu zbog neisplaćenih zarada", ističe Savićeva.

Glavni razlozi za neredovne isplate su nelikvidna privreda i preopterećenost preduzetnika velikim brojem nameta, smatraju u Uniji poslodavaca. Ne protive se da nesavesni poslodavci budu kažnjeni.

Nebojša Atanacković iz Unije poslodavaca Srbije očekuje da država povuče ozbiljnije korake i da se takve stvari ne dešavaju.

"Moram da vam kažem da stranci sa kojima dolazimo u dodir prosto ne mogu da shvate da je moguće da neko radi nekoliko meseci, a da pritom ne primi platu. Oni se pitaju zašto taj uopšte radi, kako je moguće da živi ako ne prima zaradu", dodaje Atanacković.

Od početka ove godine inspektori rada su, tvrde, doneli više od 1.000 rešenja kojima se poslodavcima nalaže da isplate zarade, i podneli oko 700 zahteva za pokretanje prekršajnog postupka protiv takvih poslodavaca. Poslednjim izmenama Zakona o radu zaposleni bi trebalo lakše da dođu do svog novca.

Goran Marković iz Ministarstva za rad navodi da je uvedena mogućnost da zaposleni na osnovu obračuna zarade imaju mogućnost da se direktno obrate sudu. Taj obračun zarade ima snagu izvršne isprave, kaže Marković.

Zaposlenima se, dodaje, omogućava da naplate svoja potraživanja od poslodavaca.

U praksi ovo zakonsko rešenje ne funkcioniše, ističu sindikati.

"Obračunski listić apsolutno nije javna isprava, i apsolutno nije dovoljan da bismo naterali poslodavca da nam isplati zaradu koju nam duguje. Ukoliko želite da naplatite, morate u privrednom sudu povesti postupak, spor i redovnim putem doći do svog potraživanja. To traje godinu dana, ili duže", kaže Ranka Savić.

U Poreskoj upravi nisu hteli pred kameru, a na pitanja uopšteno odgovaraju da kontrolišu obračun poreza i doprinosa na zarade, napominjući da je, u slučaju kada zarada nije isplaćena, poslodavac dužan da obračuna i plati doprinose na najnižu mesečnu osnovicu doprinosa.